

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson
 Härad: Västra Adress: St. Alg. 6, Lund
 Socken: Nydala Berättat av: Karl Pettersson
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1856 i Valkä, Nydala

Julförberedelser.	s.1
Olyckliga dagar.	
Den siste björnen i Nydala.	
" " " " "	s.2
Fånga rävungar.	
Gökens ankomst.	
Sysslor i vårräppen.	
Gammal visa om personer i Nydala	s.3
Julbränn	s.4
Fästmansgång	
Förmåga efter födelse i olika tecken.	
Nattäppa.	
"	s.5
Den första klövern i Nydala	
Moderna åkerbruksredskap i Nydala.	

Skriv endast på denna sida!

Knektatorp och knektar i Nydala.

Offerträd vid Valkö.

s.6

Försiktighetsmått vid fällande av offerträd.

Väderleksmärken.

Ett skördemärke.

Övernaturliga väsen.

" "

s.7

Årseldar och barfotaspringning.

Försiktighetsmått under dymmelveckan.

Gärningar i nedan.

" " "

s.8

M. 9988:1.

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson
Härad: Västra Adress: St. Alg. 6, Lund
Socken: Nydala Berättat av: Karl Pettersson
Uppteckningsår: 1945 Född år 1856 i Valkö, Nydala

Julförberedelser.

Julslakten skulle ske en vecka före jul.-Var levern hopvuxen på fäkreatur, blev det hård vinter. Var mjälten i grisen ljus, blev det god äring.

Julölet skulle bryggas tre veckor före jul.

Julfisken las i blöt tre veckor före jul. Först låg den i blöt i nio dar, sen i aska och kalk sex dar, sen i vatten och kalk tre dar och till sist i rent vatten.

Julbaket. När en jästade brödet, skulle en lyfta näven, för att brödet skall gå upp.

Olyckliga dagar.

En skulle inte sätta potatis i Skorpionen, för då blev de skorviga.

Om en högg i ett träd den 17-19 juni, så dog det. (?? 17/6 är S:t Vedulf's dag)

Den siste björnen i Nydala.

Den siste björnen i Nydala sköts före min tid. Det var vid Djura-

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9988:2

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson
Härad: Västra Adress: St. Alg. 6, Lund
Socken: Nydala Berättat av: Karl Pettersson
Uppteckningsår: 1945 Född år 1856 i Valkö, Nydala

bygget i början av 50-talet, och det var Nisse Duva som sköt den.

Fånga rävungar.

I sjunde veckan skulle en fånga rävungar. (18-24 maj)^x

Gökens ankomst.

Göken kom i tionde veckan och gol i den nionde.

Sysslor i vårräppen.

Först skulle en så havre. Potatisen skulle en sätta i nionde vecka.
Vårrågen skulle sås i nionde och kornet i sjunde veckan.

g vårräppen börjar med gamla vårfridagen den 6 apr.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9988:3.

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson
Härad: Västra Adress: St. Alg. 6, Lund
Socken: Nydala Berättat av: Karl Pettersson
Uppteckningsår: 1945 Född år 1856 i Valkö, Nydala

Gammal visa om personer i Nydala.

"Grisen" på isen,
Lobergs-Greta i spisen,
kakelugnsmakarn i Möelun(d),
Norske-Petter i Sikösund.

"Grisen" var öknamn på en skomakare, Anders, i Långö. Han skulle gå över Rusken på isen men fick väl slaget, för han blev funnen liggande på ryggen. Lobergs-Greta blev mördad av Andreas, han som mördade juden. Andreas brände sen upp henne i spisen. Kakelugnsmakarn körde ihjäl sig vid Möelund i fyllan. Petter körde timmer över isen till socknastova men kom i. Han blev fördd till kvarnkammarn i Långö, och där dog han. -Allt det här tilldrog sig samma år.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

*Avskrift
av Gilstam*

L.U.F.

Acc. N:r 9988:4

Landskap: Småland

Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson

Härad: Västra

Adress: St. Algt. 6, LUND

Socken: Nydala

Berättat av: Karl Petersson

Uppteckningsår: 1945

Född år 1856 i Vakö, Nydala

Julbränn.

På julafton la folk in i spisen en stor vedklump. Den kallades julbränn. Den släcktes på kvällen och tändes igen juldagens morgon, och på det viset fortsatte en. Om den varade alla tre juldagarna, ansågs det vara en redig en.

Fästmansgång.

När en karl skulle gifta sig, gick han vid jul i stugorna och fick en eller två kapper säasä. Det gjorde jag, och det gör de delvis än.

Förmåga efter födelse i olika tecken.

Den som var född i Vattumannen, kunde syna ut vattenådror. Den som var född i Fiskens tecken, hade god fiskelycka.

Natt - täppa.

I min ungdom fanns det nattäppor i Nydala. När kreaturen betade långt från lagårn, så att de inte kunde tas hem om kvällarna, drevs de in om kvällen i en liten inhägnad, som kallades nattäppa. Sådana funnos t.ex. vid Rosendal och Östra Hage.

M. 9988: 4.

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson
Härad: Västra Adress: St. Alg. 6, Lund
Socken: Nydala Berättat av: Karl Pettersson
Uppteckningsår: 1945 Född år 1856 i Valkö, Nydala

Julbränn.

På julafton la folk in i spisen en stor vedklump. Den kallades julbränn. Den släcktes på kvällen och tändes igen juldagens morgon, och på det viset fortsatte en. Om den varade alla tre juldagarna, ansågs det vara en redig en.

Fästmansgång.

När en karl skulle gifta sig, gick han vid jul i stugorna och fick en eller två kapper säasä. Det gjorde jag, och det gör de delvis än.

Förmåga efter födelse i olika tecken.

Den som var född i Vattumannen, kunde syna ut vattenådror. Den som var född i Fiskens tecken, hade god fiskelycka.

Natt-täppa.

I min ungdom fanns det nattäppor i Nydala. När kreaturen betade långt från lagårn, så att de inte kunde tas hem om kvällarna, drevs de in om kvällen i en liten inhägnad, som kallades nattäppa. Sådana fanns t.ex. vid

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9988:5

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson
Härad: Västra Adress: St. Alg. 6, Lund
Socken: Nydala Berättat av: Karl Pettersson
Uppteckningsår: 1945 Född år 1856 i Valkö, Nydala

Rosendal och Östra Hage.

Den första klövern i Nydala.

Baron Blixen-Finecke på Nydala införskrev klöverfrö från Danmark år 1863. Folk kom långa vägar för att se på klövern.

Moderna åkerbruksredskap i Nydala.

Baron Blixen Finecke gav åt sina underlydande på godset bättre redskap. De fick "stöpaplogar" från Ohs, flåhacka, järnspett, pikhacka och potatishacka.

Knektatorp och knektar i Nydala.

I min ungdom fanns det knektatorp i Siggaskog(Klar), Valkö(Trängt), Gåeryd(Gården), Fälla(Lejon), Långö(Alm), Långö(Lind), Sandvik(Sköld), Hunnavik(Sten) och Moeryd(Gov).

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9988:6.

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson
Härad: Västra Adress: St. Alg. 6, Lund
Socken: Nydala Berättat av: Karl Pettersson
Uppteckningsår: 1945 Född år 1856 i Nydala

Offerträd vid Valkö.

På Eliasbygget vid Valkö fanns det en lönn, som folk satte in sina sjukdomar i. Den var ungefär två fot i genomsärning, när jag högg den.

Försiktighetsmått vid fällande av offerträd.

När en högg ett sjukdomsträd, skulle en hugga yxan i backen, just när trädet föll. Då slapp en sjukdomen.

Väderleksmärken.

Om vildgässen kom tidigt, blev det tidig vår. Om de kom sent, blev det sen vår. Om de flög sent tillbaka, blev det sen vinter.

Ett skördemärke.

Om det höll upp Bartolomeus, gick det lätt att få upp säden. (24 aug)

Övernaturliga väsen.

Näcken vid Långö hade röd mössa. De som lärde spela av honom, kunde så fint, att bord och stolar dansade. Då hjälpte inget annat än att slå sönder felan. Så gick det en gång för min morfar vid midsommardansen vid Hubbestad.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9988:7

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Eeg-Olofsson
Härad: Västra Adress: St. Alg. 6, Lund
Socken: Nydala Berättat av: Karl Pettersson
Uppteckningsår: 1945 Född år 1856 i Valkö, Nydala

Gloson fick en se på julafton. Ögona lyste som lampor. På ryggen var det borst, som var 6 tum hög.

Hjulormar. Somliga ormar kunde rulla ihop sig i en ring och rulla som ett hjul. Det var hjulormar.

TVå vårdæder: Årseldar och barfotaspringning.

Påskeldar och majeldar på valborgsmässoafton har det alltid funnits i Nydala.

Långfredag skulle barnen springa barfota för att inte bli ömfotade under sommaren.

Försiktighetsmått under dymmelveckan.

Under dymmelveckan skulle en inget låna av någon granne.

Gärningar i nedan.

En skulle sätta potatis i nedan, för då växte den i jorden. Annars växte den i kålen. En skulle köra dynga i nedan, för då kom den ner i jorden.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!